

Poticanje jezično-govornog razvoja kod djece

Za dijete je učenje igra, stoga bilo bi poželjno kad biste u svakodnevnim aktivnostima s djetetom, uz pomoć savjeta i prijedloga aktivnosti poticati razvoj govora.

Razvoj jezika, govora i komunikacije počinje od samog rođenja i traje cijeli život. Razvoj govora kod djece predškolske dobi ovisi o spolu, genetici, temperamentu i okolini koja može biti više ili manje poticajna. Dijete mora osjetiti kako je ono uključeno u vaše razgovore kada je u vašem prisustvu. Potrebno je pratiti djetetov interes, poštivati želju za odmorom, izraze lica i smijeh.

VAŽNO JE:

- Poznavati djetetov razvoj govora
 - Komunicirati s njim
 - Poticati njegov govor
 - Uključivati ga u razgovor
 - **SLUŠATI** dijete
-
- **Aktivno čitati djetetu:** slikovnice, bajke, basne (ovisno o dobi djeteta)
 - **Prilikom čitanja:** uključiti dijete u proces čitanja, postavljati pitanja, poticati razgovor o pročitanoj dijelu;

POTREBNO JE:

- **SMANJITI GLEDANJE TELEVIZIJE I KORIŠTENJE OSTALIH ELEKTRONIČKIH MULTIMEDIJA** (laptop, kućno računalo, mobiteli, tableti, televizor): stimulansi za zabavu, ali bez **LJUDSKE INTERAKCIJE** (utječe na djetetov razvoj, pad u koncentraciji i pažnji) - **prevelika količina jednosmjernih informacija.**

GOVORNE IGRE ZA PREDŠKOLSKU DJECU:

2.-3. godine:

- Ponovite ono što je dijete reklo kako biste mu dali do znanja da ste ga razumijeli: „Aha, ti želiš auto, žuti auto.“
- Dječjim govorom se služite **SAMO** u slučaju prenošenja poruka: „Idemo pa-pa! Sada odlazimo autom!“
- Pjevajte jednostavne pjesme: Eci, peci, peci, Nije lako bubamarcu
- Recitirajte brojalice
- Činite stanke u govoru, koristite jednostavne riječi.

3.-6. godine:

- Ohrabrite svaki pokušaj govora, pokažite da ga razumijete
- Činite stanke u govoru, kako bi dijete nastavilo razgovor
- U svakodnevnim aktivnostima: šetnje, kuhanje ručka, igra, učite ga nove riječi, bogatite mu rječnik.
- Razgovarajte o odnosima u prostoru: gore-dolje, lijevo-desno: Gle, ptica sjedi gore na grani. Stavi loptu na zid. Pomakni lijevo knjigu od telefona.
- Koristite se dvosložnim ili trosložnim uputama: *Donesi iz sobe slikovnicu o autićima/životinjama.*
- Učite stvarati kategorije i skupove: voće, igračke, odjeća.
- Razgovarajte u automobilu, za vrijeme kupnje, u parku, neka dijete prepriča događaj (o vrtiću, o igri s prijateljima)
- Govorne vježbe mogu uključivati igranje s djetetom tijekom kuhanja i pospremanja doma, sobe i igraćaka.

Kada treba potražiti pomoć logopeda?

- nedovoljno razvijen govor
- mucanje
- teškoće izgovora
- teškoće čitanja i pisanja

Potrebno je obratiti pažnju i na djetetove komunikacijske vještine, na njegovu komunikaciju s vršnjacima i okolinom, kao i na sposobnost usmjeravanja pažnje na sadržaje i aktivnosti.

IGRE KOJE POTIČU RAZVOJ RJEČNIKA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

IMENOVANJE UNUTAR KATEGORIJA: dijete baci kocku te prema dobivenom broju mora smisliti broj pojmova iz određene kategorije (dijete baci kocku, dobije br. 3, kategorija životinje: potrebno nabrojati 5 životinja).

- prijedlozi kategorija: boje, brojevi, slova, domaće/šumske životinje, voće/povrće)

TRČI DO...!

- zabavna vježba imenovanja
- na razne strane sobe/parka stavite kartice koje predstavljaju neke pojmove koje dijete treba svladati te mu zadajte: *Trči do televizora, trči do posude s jabukama* (Tako dijete pamtiti riječi, vježba shvaćanje uputa kao i motoriku).

ZA PREDŠKOLCE: Smisli riječ na zadani slog

- na papiriće napiše slogove, stavite ih u kutiju. Zamolite dijete da izvuče papirić. Pročitajte mu slog koji je napisan, a dijete treba smisliti što više riječi sa zadanim slogom.

- npr. LO- , *lopta, lonac, lopov, lovica, lovac, lov.*

ZAMISLITE NEKI PREDMET

- detaljno ga opišite djetetu
- prema vašem opisu dijete treba pogoditi o kojem predmet je riječ, zatim možete zamijeniti uloge;

PRIČAJ MI PRIČU...

- sa što više detalja
- detaljno opišite glavnog lika u priči, kratki uvod (mjesto radnje ili emotivno stanje glavnog lika)
- napraviti kratki zaplet u priči: zamolite dijete da samostalno smisli kraj priče.

IGRA SUPROTNOSTI:

- zamolite dijete da smisli pojam koji je suprotan pojmu kojeg ste vi zadali

- primjerice: *toplo-hladno, brzo-sporo, gore-dolje, veselo-tužno, dan-noć, visoko-nisko.*

ZADAJTE JEDAN POJAM TE ZAMOLITE DIJETE DA SE PRISJETI OD ČEGA SE TAJ POJAM SASTOJI ILI ŠTO MOŽE BITI U NJEMU

- **AUTO:** volan, kotači, sjedala, svjetla
- **ŠALICA:** mlijeko, voda, čaj, kakao

Kao roditelj:

- ❖ U igri slijedite djetetovo vodstvo.
- ❖ Igrajte se svega što ga zanima.
- ❖ Slijedite djetetove interese i sklonosti.
- ❖ Važno je biti na „njegovoj“ razini: djetetu aktivnost treba biti zabavna i motivirajuća kako bi mogao usmjeriti koncentraciju.
- ❖ **USTRAJTE U INTERAKCIJI:** praveći se luckasti, namjerno radite „krive“ poteze u igri ili pak slijepo slušajući dijete i njegove upute. Pitajte ga za slijed igre: *Hoću li tu voziti auto? Što sad trebam napraviti?*
- ❖ **USTRAJTE NA ODGOVORU:** Ohrabrujte dijete da vam imenuje predmet koji vam daje. Vi ga glasno imenujte: *„Aha, dao si mi auto. Ovo je stvarno veliki auto koji ima kotače!“*
- ❖ **AKTIVNO ČITAJTE:** slikovnice (ovisno o dobi i mogućnostima djece), basne, bajke, slikopriče (razne teme: Jesen, Prijateljstvo, Obitelj).
- ❖ **IZBJEGAVATI komunikacijske nesporazume:** Ako ne razumijete dijete, odnosno ono što vam govori, neka vam pokaže (potičite sve više geste, mimiku lica). Ako dijete vidi da ga ne razumijete, može doći do pojave frustracije što može rezultirati ljutitim ispadima (udaranjem vas i drugih osoba u blizini, bacanjem stvari, jakim plačom).
- ❖ **Nemojte odgovarati umjesto njega niti odvršavati odgovore na pitanja:** kod djeteta to može proizvesti osjećaj manje vrijednosti i manjak samopoštovanja

